Küldi: .....
Cím: .....
.....rendfok. .....tábori posta.

XVII. évfolyam 11. szám.
1943 március 13., szombat.

CELLDÖMÖLKI HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Celldömölk, gróf Széchenyi-utca 12. Telefon: 55. Csekkszám: 17.258.

Felelős szerkesztő: NAGY IMRE

Előfizetési árak: 1 évre 6, ½ évre 3, ¼ évre 1·50 pengő. Megjelenik minden szombaton

A szabadság

jegyében született március 15-e. Nem a nap maga, nem a naptári dátum, ami csak olyan szürke álmossággal vonult el az év többi hétköznapjával együtt. Nem ez, hanem az események, melyek akkor történtek. Az események, melyeket önkénytelen képzettársitunk március 15-ével...

A szabadság jegyében született... Vagy talán a szabadság született meg — hosszú vajudás után — *e napon.* Mindegy... A nap kiemelkedett a hétköznapok eseménytelen tömegéből; és pirosbetűs ünnepnapja lett egy Nemzetnek.

Az idő, az Évek örök körforgásában kilencvennégyszer mentünk el e határkő mellett. Kilencvennégyszer öltözött zászlódíszbe e napon az ország minden városa, faluja; és hangzott fel: hogy „rabok többé nem leszünk!"

Sok mély érzés, hazafias akarás emelt szót e — közel egy évszázad március 15-éin. Magyar Demostenesek nyitogatták a szemeket, hogy tisztán lássanak. Tanították, hogy nem elég a nagynevű elődök által kiharcolt szabadságot csak elfogadni. A szabadság nagy, élő fegyver, de holt eszközzé válik az olyan ember, az olyan közösség kezében, ahol egyáltalán nem — vagy nem okosan használják.

Igaz, voltak Kleónok is. Hordókon szónokló, bőrkötényes, véreszszájú demagógok. S mint ez ilyen esetben elkerülhetetlen: sok frázist, szemforgató és kódösítő, műmagyaros langyhullámot harsogott a négy világtáj felé alkoholgőztől kábító szavuk.

... *Sok igaz érzés... sok üres szólam...* Érdekes! *Mégsem kopott el e nap jelentősége!* Mégsem vált unottá, gépies megszokássá a kegyelet, amellyel emlékezünk 1848 március Idusára; és annak hőseire.

Sokat gondolkodtam ezen... És arra a meggyőződésre jutottam, hogy *az a varázserő fűz delejes légkört e nap emléket köré — ami a magyar nép lelkében, a szabadság eszméje, szeretete köré fonódik.*

... Úgy érzem, mintha e nap emléke — egy kicsit — az őshaza végtelenbe fonódó, selymesen hullámzó füves legelőinek vad, keser-édes illatát hajtaná felém.

(Végzetszerű véletlen: a természet erőinek ébredése, a tápláló magyar föld tavaszi ébredése hozta meg *akkor* is a szabadság gondolatát... Szelleme biztosan az őshaza feltörhetetlen vad legelői felett lebbent el és annak üzenetét hozta felénk. A márciusi ifjak ezt hallották meg...)

Tompán dübörög fülemben az apró tatárlovak patáinak zaja, ahogy őseink — mint valami pogány istenek — nyilfelhőbe burkolózva vágtattak a Kárpátok hegykoszorúja felé.

Talán ez... ez a vad, Keletről hozott ősi hang — amelyet ezer év minden európaisodása sem tudott elfojtani — búg fel bennünk...

Vagy *talán az adja varázsát, hogy mindig időszerű.* Az 1848 óta elmúlt 94 március 15-ike mindegyikének megvolt a sajátos jelentősége.

(Az első évtizedek diadalmas emlékezése... a milleneum... a trianon... az ébredés...)

És most; a 95. határkő előtt néhány nappal: Nem beszédeket mondunk „Minden Demostenesnél szebben beszél *a tett!*" Tett pedig van most elég. Hisz: újra harcol a magyar! Az önvédelem adta kezébe a fegyvert; és ő bátran elfogadta azt...

Az 1943. év, a 95. március 15-ének szelleme ez...

Ma nem kell szónokolni az országzászlók, a hősök szobrai előtt...

Március 15-én *csak* oda kell állni ezek mellé és pár perces néma tiszteletüt kell adóznunk először a 48-as ifjak emlékének; azután: a mostani háborúban elesett; és élő, még harcoló hőseink emlékének.

És nézni: hogyan kúszik fel a piros-fehér-zöld lobogó az árbóc csúcsa felé... egyre feljebb...

Es imádkozni az Egek Urához:

— Köszönjük Istenünk, hogy olyan anyákat adtál e kis Országnak, akik 1848-as ifjakat és 1943-as hősöket szültek és neveltek e Hazának. —

...S akkor az 1848-as márciusi ifjak boldog mosollyal ölelik keblukre 1943 márciusába is dúló harc hőseit. És így összeölelkezve mosolyognak le ránk, harcoló katonáinkra...

...A megdicsőültek mosolyából pedig: a győzelem koszorúja fonódik!

Szabó Imre.

Társadalmi válaszfalak; osztálygőg

s ami ebből a tételből következik

Isten az embert saját képére és hasonlóságára teremtette. Engem is, Téged is: Mindannyiunkat, Őexelenciáját is; és Pistát is, a parádéskocsisát. — Ez ellen a tény ellen lehet lázadozni; lehet ezt kétségbe vonni; de ezen változtatni: nem! Örök és megmásíthatatlan tétel. Így volt; így lesz, míg csak emberek futkosnak a földön.

Azonban... ez nem azt jelenti, hogy most már minden ember egyforma, egyformának kell lennie, mert ez a nagy egyetemes istenhasonlóság lerombol minden válaszfalat. Óh nem!... Ez a csodálatos hasonlóság, az embert a nagy mindenségből kiemelkedő jelekben nyilvánul meg, — Az Ember — minden teremtett lénytől eltérőleg — tud gondolkodni; akar, hisz, remél, szeret, fejlődik. Az Embernek — és itt a hasonlóság centruma: legyen az egy világbirodalmat irányító imperator; de lehet csak vályogvető cigány, aki öt-hat szurtos rajkónak parancsolgathat — az Embernek: lelke van.

De... ahogy két egyforma falevél nem pereg le a fák millióinyi lombkoronájáról, úgy két egyforma ember sem születik. Sem külső forma, sem belső adottság tekintetében. — Mindig voltak vezetők, lesznek is; tehát kell lenni vezetetteknek is. A Teremtő nem egyforma mértékkel osztogatta a tehetséget. Kinek több, kinek kevesebb jutott. Azoban... aki többet kapott, arra nagyobb feladat vár. Az kiemelkedik a tömegből. Nagy százalékunk azonban szürke, hétköznapi átlagember marad. De feladatot mindenki kap! Tehetségéhez mérten. És, ha azt jól oldja meg, akkor — álljon a Sors kerekének csúcspontján, avagy a mélypontou — értékes munkát végzett, élethivatásának megfelelt; érdemes a közösség tiszteletére. — De legyen zseni, legyen titán; ha a kapott tehetséget elpazarolja, hitvány, hitszegő; megvetnivaló rongybáb.

Azaz: előttem *csak egy von válaszfalat* ember és ember; *magyar és magyar közé: a tudás! Mennyit tudsz tenni azon a helyen ahova Teremtőd keze állított,* vagy ahova tudásod érdemeként jutottál *a Haza és annak Népe érdekében,* függetlenül attól, hogy miniszter vagy-e, avagy kalapcsinas!?!

Sajnos, hazánkban még nem jutott el a többség oda, hogy ezzel a mértékkel mérjen, hogy ebből, az egyetlen helyes szemszögből ítéljen. S az eredmény — még sajnosabb — meg is látszik.

Hangzatos frázisokat puffogtatnak:

— Új idők jönnek! Terhes a világ és méhében egy új, hatalmas Európát hordoz... A születés pillanata meghatározhatatlan: talán évek, tán csak hónapok, vagy csupán napok kérdése... A szereposztásnál —, amely a születést követni fogja és kijelöli a népek, nemzetek rangsorát — mi is ott leszünk!... Főszerepet akarunk biztosítani magunknak, Hazánknak!!!

Igen!? Én elhiszem. Talán meg is kapjuk. Hisz érdemünk van rá elég, csak fel kell lapoznunk a történelem elsárgult lapjait és találunk ott garmadával. Sőt: a most folyó háborúban is szerzünk eleget. Harcolni mindig tudott a magyar.

Itt van a baj!... Mert: est a szerepet nem elég elfogadni, harcolni érte; est meg is kell játszani. Még pedig nagyon jól, ha azt akarjuk, hogy meg is tartsuk. És ez a nehezebb rész.

Igen, meg is kell tartani!

De hogyan? — kérdem én. És válaszolok is, amikor nyíltan, kertelés nélkül kimondom, hogy: ezzel — a mai — társadalmi berendezkedéssel, ezzel a mostani rétegződéssel: soha!!

Arra ugyanis nem gondolnak — legalább is nem nagyon látszik —, hogy milyen alapokon akarják felépíteni ennek az új, hatalmasnak beharangozott Európának szikiaszilárdságúra tervezett épületét... Egyet biztosan tudok: távolról sem olyanra, amilyenen mi állunk társadalmi szempontból!

...Nem túlzok ugyanis, ha azt mondom, hogy *nálunk* — a-rég idejét multa — *kasztrendszer uralkodik.* Az egyes társadalmi osztályok között hatalmas, áthidalhatatlan szakadékok tátongnak.

Az arisztokrata gúnyos ajkbiggyesztéssel intézi el a felkapaszkodott nemest.

(Folytatása következik.)

Ára 12 fillér

Két írói arckép

Nem mindennapi irodalmi eseménynek lesz színhelye Celldömölk. A mai magyar irodalom két kiváló szelleme, Kodolányi János és Sinka István keresik fel március 15-én. Olyan esemény ez, amire különösképpen is fel kell figyelnie minden olvasónknak. Alig múlt pár éve, hogy a magyar regényírás egyik legnagyobb alakja: Móricz Zsigmond itt járt, s most újra fel kell jelentős egyéniség keresi fel ezt a kis vidéki kultúrközpontot, hogy a diadalmas magyar szellem képviseletében, alkotásaik bemutatásával gazdagítsák hallgatóságukat. Nem lesz felesleges, ha előljáróban egy-két vonást közlünk községünk vendégeinek arcáról.

Kodolányi János

nevét ki ne ismerné széles e hazában? Regényeit széltében-hosszában olvassák a magyarok százezrei, az olvasók legigényesebbjei. Nem a mindennapi zsidószellemtől megfertőzött kispolgári családok asztalainak kedvenc vendégei művei. Sokkal súlyosabbak nemcsak tárgyuknál, de művészi megformálásuknál fogva is. Kezdeti regényei: a később Ormánság címen egy kötetben megjelent három kis regény a magyar nép, egyik pusztító népbetegségétől kikezdett tájának súlyos problémáit hozták az olvasóhoz. Az Ormánságét, az egykés vidékével, gyönyörű, erdős-ligetes tájaival. Egyik régi novelláját, a Sötétséget — inkább kis regény számba megy ez a műve is —, Földindulás címen vitték filmre. Ez volt az első, valóban magyar és művészi kivitelű filmünk. Szindarab formájában is bejárta az egész országot, megdöbbentő módon rázva fel a teljesen elernyedt társadalom lelkiismeretét. Budapesten százezrek nézték meg, a kormány, a munkásság, a tanulóifjúság. Mégis az az oldal, amely a magyarság felébredésétől s a faji öntudat győzelmes előnyomulásától megijedt, idegen célú érdekekért éveken át tartó hajszát indított ellene azon a címen, hogy egy tehetségtelen orvos szindarabjából lopta műve eszméjét. Ő, aki akkor regények, elbeszélések, tanulmányok és cikkek egész tömegében dolgozta fel s ábrázolta e témát.

Írói fejlődésében történelmi regényei új korszakot nyiltottak. Juliánusz barátról, a tatárjárásról írt hatalmas történelmi regényeket — amik még hatalmas regényírókkal dicsekvő irodalmunkban is — feltűnést keltettek. A Vas fiait, a Juliánusz-t, a Boldog Margit című regénye tette egységes triológiává. E művek nyelve erősen régies, ellenkezőleg újabb regényalkotásaival: az Istenekkel s a Holdvilág völgyével, mely egy hat kötetre tervezett regénysorozatnak első két kötete. Az Istenekben a letelepült magyarság életét s a kereszténységgel való ismerkedését ábrázolja, megelevenítve az ősmagyarok életét, különösen családi életüket. A Holdvilág völgye ennek folytatása. Az ősmagyar élet itt kiterül. Az egyes szállások élete kiteljesedik, táltosok küzdenek tekintélyük visszaszerzéséért, a nagyobb koncért. Az egyes nemzetségek harcolnak a szaporaságuk miatt egyre fogyó legelőkért. A fejedelem választása az idegenek elleni indulat forrongása, a fajta okos mértéktartása — ha nagy, közös ügyről van szó — mind előttünk forr egy nagy katlanban, melyben egy nemzet születik, egy nagyképességű író művészi ábrázolásában.

E regények nem magáért a művészi játékért íródtak. A régi, magyar világ úgy áll előttünk, amilyen valóban lehetett. A magyarok ősvallására, hiedelemvilágára vonatkozó ismereteink olyan csodálatos gazdagsággal s természetességgel vannak beleszőve a történésbe, ami csak olyan embernek sikerülhet, akinek nagy tudása kivételes alkotóerővel párosul. Az *Istenek és a Holdvilág völgye* emberei mai nyelven beszélnek, *mégis egyidejűekké válunk velük* s annyira varázsa alá kerülünk az író megelevenítő erejének, hogy egyszercsak azon vesszük észre magunkat, hogy részesei vagyunk Bese apó meg Tar Szerind tanácskozásainak. Kodolányi történelmi regényeinek örök értékét megadja az alkotó fantázia, a kivételes megformáló erő, mindent átható meleg liraiság, a téma közérdekű fontossága. Az a jó könyv, amit fontos témáról jól és szépen megírtak — mondja egyik kitűnő írónk egyik tanulmányában. Kodolányi műveire nagyon is áll ez a találó meghatározás.

Nem hagyhatjuk említés nélkül finnországi utinaplóit sem, amik Suomi címen nemrég jelentek meg újra, Turul kiadásban. Kivonatuk a Nemzeti Könyvtárban is megtalálható, valamint ott találjuk önéletrajzát, a Sülylyedő világot, melynél értékesebbet e nemben nem találunk, hozzá méltán hasonlíthatót is csak egyet: Móricz Zsigmond Életem című regényét. Ha tanulmányköteteit is megemlítjük, a Csendes órákat, meg az Esti beszélgetést, előttünk áll — ha csak nagy vonalakban is — egy igen termékeny s kivételes alkotóerővel megáldott író és gondolkodó, ki a drámában, a regényben, a tanulmányban egyaránt maradandó értéket nyujtott. Máris legnagyobbjaink közé tartozik, s nem is utolsó sorban egyike azoknak, akiknek művein egy új értelmű, vezetőosztály nevelődik, érzésben szociálisabb, gondolkodásban, ízlésben magyarabb s látásokban merészebb.

Sinka István

a bihari puszták küldötte. A magyar társadalom legszegényebb, legelnyomottabb rétegéből jött, az Istentől megáldott nagy tehetségek igen nehéz, nagyon fájdalmas útján. Őstehetség, amilyent egy század csak egyet ajándékoz egy-egy nemzetnek. *Vad* címen jelent meg első, gyűjteményes kiadású verskötete, s ezzel a mai lira, de általában a magyar költészet legjelentősebb alakjai közé emelkedett. Elbeszélései és önéletrajza mellett ma is a lirában a legjelentősebb. Maga életét a Pásztorének című elbeszélő kötetben írta meg mély liraisággal, az érzések zsúfoltságával s mégis szerénységgel.

De éppen ebben rejlik bámulatos tehetsége: egy-egy szóval érzékelteti az emberi és magyar szenvedést, azokét a nincstelen százezrekét, akik az örökös cseléddség kenyerét eszik s az emberi méltóság s megbecsülés határáig szinte sohasem jutnak el. Sokat írtak a szegény magyar nép életéről. Kitűnő munkákat. Mégis Sinka István költészete az, amely legmaradandóbb, mert legművészibb formában adott kifejezést a magyar mélyrétegek érzéseinek.

Az, aki elszakadt fajtájától, mert gyökereit elvágta a nevelés vagy társadalmi állásával járó sok-sok kísértés, aki csak *elavult* középosztályú formákat s érzéseket őrizget, az meg sem értheti a fajtája sorsát éneklő költőt. Sinka jelentőségére jellemző, hogy a nemrég alakult Magyar Irodalompártoló Társaság legelsőnek őt tüntette ki egy 1000 pengős előleggel. Kicsi összeg ez azért a tömérdek, mélyen megrázó költeményért, amit Sinka írt, s a szenvedésért, amit elviselt, míg harcát megharcolta, igaz, hogy művészetét, lantjának sötéttónusú, lélekbemarkoló, akkordjait pénzzel nem is lehet, de nem is szabad megfizetni!

Ez a harc az egész magyarságé, fájdalmaival, szenvedéseivel, szépségeivel és eredményeivel együtt. S ebből egyetlen egy magyar ember sem rekeszthető ki, járjon mezitláb, vagy cipőben. Minden elmúlik, csak a műalkotás éli túl a testi halált ideilent a földön.

Végezetül: Ne várjon senki különös írói magatartást, pózokat, díszes, vagy megnyerő külsőt, nagy hajat, még nagyobb szavállatokat, vagy éppen puffogó frázisokat. Emberek jelennek meg a dobogón, akik abban különböznek egyéb magyar testvéreinktől, hogy millók érzéseit érzik s fejezik ki művészi formában: versben, elbeszélésben, előadásban egyaránt.

Felhívjuk a figyelmet a kísérő műsorra is: zenében is magyar lesz az est. A magyar népzene és műzene legszebb darabjai szólalnak meg, a legnagyobb mesterek feldolgozásában, kitűnő előadásban. P. D.

•

Az irodalmi estet a celldömölki református egyház március 15-én este 7 órai kezdettel a Griffszálló nagytermében rendezi; a kemenesaljai hősi halált halt honvédek hozzátartozói felsegélyezésére, vallásfelekezeti különbség nélkül. Az est műsora a következő:

1. Himnusz. Énekli a közönség. 2. Megnyitó. Tartja: Jakab Lajos ref. lelkész. 3. Előadást tart: Kodolányi János. 4. A pápai, főiskola regőscsoportja parasztdalokat énekel. 5. Verseiből előad: Sinka István. 6. I. a) Kodály: Elmélkedés, b) Bartók: Allegro. Barbaro. Zongorán előadja: Kalmárné, Bocánczy Erzsébet. II. Bartók: Szonatina. I. Dudások. II. Medvetánc. III. Finálé. Hegedűn előadja: Kalmár Mihály zeneiskolai igazgató. 7. Záró-szó. Szántó Emil pápai ref. lelkész. 8. Szózat. Énekli a közönség.

Helyárak: Fenntartott hely 4, I. hely 3, II. hely 2, III. hely 1 P.

IRODALOM

A költészet mindig szem előtt tartotta a magyar népet. A magyar költők mindig megláttták és magukévá tették a magyar nép örömét és bánatát. Együtt kacagtak az örülökkel; de együtt zokogtak a zokogókkal:

Testvér! Szabad-e ezt?

Irta: Szabó Imre.

Ajánlás: Annak az Úrnak, ki hivatalában ekként förmedt egy hadbavonult feleségére:

„Hogyan mer egy szegény ember felesége így beszélni egy úrral!„

Szegény ember felesége...
Honnan volt hát merészsége...
(S mikor a szó így elhangzott,
nem adott rá senki hangot!...)

Szegény asszony szegény férje,
pedig a fronton küzd érte,
...Talán ama pillanatban
küzdő szíve végsőt dobbant.
És a neve lángbetűkkel
futott fel a magyar égre.

Örök vádló, örök átok,
zengő szóval szól Hozzátok.
Beszél, beszél kemény szája,
sötét orosz éjszakába...
.. Átszeli a távolságot:
megdöbbent, amit itt látott.

...A pici hideg szobába
felesége zokogása...
Elönti a bánat-tenger:
— Miért is szegény az ember!?
Mi az, ami nekik számít?
A Pénz, ami szemet ámít!?

Hát nem számít az én vérem
annyit mint az a rongy érem?
Amit úgy imádnak itten:
a Pénz! Hát csak az az Isten?!
...Itt: puskák szavával szólunk...
Otthon... elfeledkeznek rólunk.

Hát az üres cifra cafrang,
amit mond az étheri hang?
és a rádiónk hulláma!?!
...Ugyanakkor: egy úr szája
mérges ostor módra csattan,
gyilkos dühvel nekünk pattan.

S mint a lassan ölő rozsda,
belemar a csatasorba.
Szivet-lelket, egységet bont,
ezt küldi hát: a hátsó front? —
...zokogta a szegény ember.
Megrázott a bánat-tenger.

...Mikor a szó így elhangzott,
nem adott rá senki hangot.
Kimondta az úrnak szája,
s én: most felelek reája:
— Szavam társadalmunk szava:
átkát küldi rád a Haza!

Szegény ember felesége...
honnan volt hát merészsége...
felemelni szavát Hozzád?!...
mondd csak: pirul-e az orcád?!
Van-e arról tudomásod,
hogy ezzel sirunkat ásod!?

A Magyar, a Magyar ellen...
sokat rontott már e szellem!!!
Legyen most már ennek vége,
szálljon közénk le a béke.
Egy baráti ölelésbe
forrjon össze Hazánk népe.

Minden Magyar a Testvérünk,
akkor biztos célhoz érünk:
Úr és *Szegény* egyaránt!

A Celldömölki Hirlap
a magyar lelkiismeret hetilapja.
Minden sorát átfűti a fajiánk szellemi és anyagi felemelésére való törekvés.
Olvasd és terjeszd!

HIREK

— **Böjti istentiszteletek az evangélikus templomban.** A böjti hetekben minden kedden és pénteken este 6 órakor áhitat a templomban.

— **Eljegyzés.** Csótár Ilona és Mórocz Lajos (Tokorcs) jegyesek.

— **Tanügyi kinevezések.** A vallás és közoktatásügyi Miniszter Vadász Gézáné sz. Antony Margit sárvári állami népiskolai tanítónőt a VII. fizetési oszt. 3. fokozatába léptette elő. Mesterházi-Förster Lajosné sz. Keresztes Mária sárvári állami helyettes népiskolai tanítónőt népiskolai rendes tanítónővé nevezte ki.

— **Forgalmi szakvizsga letétel.** Puchr László, Bogács Gyula, Horváth Ferenc, Molnár Zoltán, ifj. Máthé Lajos órabérátalányosok és Kovács László üzemi alliazt sikerrel tették le a forgalmi szakvizsgát.

— **Vasúti áthelyezés.** A szombathelyi Üzletvezetőség Virágh József máv. főpályamestert Sárvárról a celldömölki Osztálymérnökséghez helyezte át és műszaki üszti munkakörbe osztotta be.

— **Ezüstkalászos gazdaavatás Sömjénmihályfan.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter fennhatósága alatt álló és a celldömölki m. kir. téli gazdasági iskola igazgatósága által rendezett (312. számú) m. kir. téli gazdasági tanfolyam, 1943. évi március hó 7-én, délután 3 órakor, a sömjénmihályfai evangélikus iskolában tartotta záróvizsgálatát és ezüstkalászos gazdaavatását.

Házi betegápolási tanfolyam Gércén

Kiss Regina vöröskeresztes ápolónő vezetésével 2 hetes házi betegápolási tanfolyam volt Gércén. 18 résztvevővel. Csak örülhetünk az ilyen tanfolyamoknak, hiszen nélünk egészségének biztosítására elengedhetetlenül fontos, hogy a családokban minél több képzett betegápoló legyen. Március 7-én volt a záróünnepély, vitéz Csermely Istvánné elnökletével, aki a legnagyobb elismerés hangján szólt a résztvevők meglepően komoly és szép teljesítményéről.

Az ünnepély műsorán elméleti és gyakorlati kérdések mellett szerepeltek népdalok, népi játékok. Így többek közt előadták nagy sikerrel az „Egyszer egy királyfi mit gondolt magában" kezdetű népi mesejátékot is. A betanítást Ughy Mária tanítónő és zöldkeresztes testvér végezte. Úgy látszik évről-évre közelebb kerülnek az egészséges, s művészi szempontból is utolérhetetlen népi kultúra teljes megismeréséhez és gyakorlati átültetéséhez.

Az ünnepélyen megjelent Gérce vezetősége is teljes számban mind egyházi mind világi részről; felekezeti különbség nélkül.

Két családi házra elegendő prima építkezési anyag Celldömölkön arányosan eladó, 80 öl miskei falkő, 20.000 nagyméretű tégla, 40 tekercs kátránypapír, stb. Ajánlat Nagy József fodrásmester, Budapest II. kerület Szász Károly utca 2. szám.

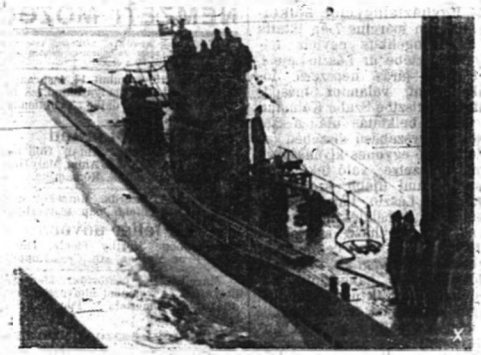

Német buvárhajó sikeres útjáról megérkezve befut a tengeralattjáró kikötőbe.

— **Vasúti kinevezés.** A Máv. Igazgatósága Fülöp Géza sárvári napiberes pályamestert pályamesterré nevezte ki.

— **Ifjúsági Nap** Mint már előző számunkban közöltük, március 14-én a celldömölki Ev. Ifjúsági Egyesület Ifjúsági Nap-ot rendez, melynek programja a következő: Délelőtt 10 órakor istentisztelet. Igét hirdet: Dombi László pápai hitoktató lelkész. Istentisztelet után árvacsoraosztás. Délután 4 órakor az ifj. Otthonban ünnepély. Műsor: 1. Szózat. Énekli a közönség. 2. Megnyitó: Molitórisz János esperes. 3. Petőfi S. Talpra magyar c. versét szavalja egy mesteri egyesületi tag. 4. Nagy Jolán egyesületi tag énekli: A virágok vetélkedése c. népdalt. 5. Ünnepi beszéd: Dombi László lelkész. 6. Sallér Gyula egyesületi tag énekli: Felszántom a császár udvarát; Hej bura termett idő; Elindultam szép hazámbul; c. népdalokat. 7. Gyürüsi Dezső tan. jel. szavalja: Erdélyi József Véreső c. versét. 8. Himnusz. Énekli a közönség. Belépődíj nincs. Offertóriumot tartunk ifjúságunk céljaira. Minden érdeklődőt szeretettel várunk. — Március 15-én délelőtt 10 órakor a nemzeti ünnep alkalmából istentisztelet.

— **Felhívás.** A celldömölki Tüdőbeteggondozó Intézet vezetősége felhívja a közönség figyelmét, hogy tiszti orvosi hivatal által beutalt ellenőrzővizsgálatokat csak hétfőn, kedden és pénteken délelőtt 10-től 12 óráig végezheti.

— **Hirtelen elhunyt járásbíró.** Dr Pereny József tanácsi kir. járásbíró, volt jánosházi gyakorló ügyvéd 40 éves korában, nyugszéthűdés következtében váratlanul elhunyt. Nevezett az ügyvédi karnak kiváló és szimpatikus tagja, hirtelen halála, mind Jánosházán, mind Celldömölkön mély részvétet keltett. A holttestet családja valószínűleg hazaszállítatja Jánosházára s ott helyezik majd örök nyugalomra. Édesatyja, három testvére és kiterjedt rokonsága gyászolják.

— **Előadás.** Folyó hó 16-án, kedden este 8 órakor a celldömölki Evangélikus Ifjúsági Egyesületben Hubert István alsódörgicsei segédlelkész tart előadást. Tagok pontos megjelenését kérjük. Vendégeket is szívesen lát az egyesület.

— **A járási Mezőgazdasági Bizottság ülése.** A bizottsági ülés Vidos Dániel elnöklete alatt március 4-én délelőtt 10 órakor folyt le, amelyen Körmendy Péter om. felügyelő ismertette a burcsek féle terménybeszolgáltatási tervet. A tervhez a hozzászólók agodalmukat fejezték ki az irányban, hogyan tudnak eleget tenni az új beszolgáltatási rendeletnek. A munkáskérdést Balassa Mihály om. felügyelő ismertette, melyhez szintén több hozzászólás történt. A bizományi ülés igen népes volt és azon részt vettek a celldömölki téli gazdasági iskola növendékei is Hajós István igazgató vezetésével.

— **Érdekeltekhez.** Lapzárta csütörtökön déli 12 óra. Sárvárott mindenemű hír és cikk ugyancsak déli 12 óráig beadandó Tóth Károly papír-, írószer- és könyvüzletébe. Kéziratokat, még tábori lapot sem adunk vissza.

TÓTH KÁROLY KÖLCSÖNYVTÁRÁBAN

a legújabb, legdrágább s legértékesebb könyveket fillérekért olvashatja.

Tóth Károly, Sárvár

könyv-, papír- és írószerkereskedése.

— **Vármegyei kisgyűlés.** A vármegyei kisgyűlés jóváhagyta Répcelak adásvételi, illetve cserszerződését a répcelaki állomás bővítésére vonatkozóan. A nemeskeresztúri körjegyzőségnek azon határozatát, is amelyet OM díjnoki állást szervez. És vönöcki körjegyzőség a községbíró és egyéb tisztséget viselők tiszteletdíjának felemelését. Jánosháza nagyközvisszatéritette a legelteléssi társulatnak a tenyészbikák árát. A kisgyűlés neveltetési járulékot szavazott dr Gábori Ernő celldömölki nyugalmazott községi orvosnak, végül stadta a teljesen kifizetett munkáslakást Pollák Dénesné alsósági lakosnak.

— **Celldömölki járás állategészségügye.** A száj és körömfájás megszünt Karakón; de felütötte fejét Celldömölkön és Mesteriben.

— **A környéki mozik műsora március 13-án, 14-én és 15-én:** Turul Filmszínház (Répcelak) „Háry János" a nagyképzeletű obsitos hősi és szerelmi kalandjai.

— **Árpád Mozgó** (Kemenesmagasi) **„Akit elkap az ár"** drámai történet a kémek titokzatos világából.

Március 15-i ünnepségek Celldömölkön és Sárváron

A magyar szabadság emlékünnep Celldömölkön. Március 15 én, a nemzeti ünnep alkalmával Celldömölk nagyközség hazafias közönsége délután 4 órakor tart ünnepélyt a Griff szálló nagytermében. Az ünnepélyt megelőzőleg délelőtt 9 órakor az apátsági templomban szentmise, 10 órakor pedig az evangélikus és református istentisztelet lesz, amelyeken megjelennek a hivatalok, hatóságok és egyesületek is.

A délutáni ünnepély műsora:

1. Hiszekegy. Énekli a közönség. 2. Nemzeti dal. Szavalja Márkus László levente. 3. Ünnepi beszédet mond Vass Béla, fűtőházfőnök. 5. Sass Ede: Március 15 című költeményát szavalja Szukics Magdolna polgári leányiskola IV. osztályú tanulója. 5. Himnusz. Énekli a közönség.

*

Ezernyolcszáznegyvennyolc március 15-ének dícső emlékére a sárvári Levente Egyesület irodalmi és ifjuvezetői szakosztálya március 15-én este ½7 órai kezdettel a Korona szálló nagytermében ünnepi előadást rendez. Erre Sárvár közönségét tiszteletteli meghívja a rendezőség.

Az ünnepi előadás műsora a következő:

1. Köszöntő. 2. Népdalok. 3. Dolgozz macska. 4. Katonadalok. 5. Vörösmarthy Mihály: Jóslat. Előadja Rózsa Lajos. 6. Vitézi ének. Előadja Pankaczi József. 7. Ocskai László való ének. Előadja Csáfordi Sándor. 8. A szegényember aranyai. 9. Petőfi Sándor: Csatában. Előadja Vathy István. 10. Zárószavak.

Helyárak: I. hely 1.20 P, II. hely 80 fillér, III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, állóhely nincs.

Ugyanaznap délután ½4 órakor ifjúsági előadás 30 filléres előadásokkal. A bevétel a sárvári hadbavonultak otthonmaradottjainak segélyezésére szolgál.

— **Szabó Károly országgyűlési képviselő a mozdonyvezetői kör díszelnöke.** A celldömölki mozdonyvezetők februárban 27-én tartották évi, rendes közgyűlésüket. A távozó tisztikar jelentését a közgyűlés köszönettel elfogadta. Majd megválasztották az új tisztikart titkos szavazással. Elnök: Farkas István, alelnök: Szabó József, főtitkár: Sebestyén Sándor, titkár: Ambrus József, pénztáros: Ágoston Sándor, jegyző: Budai Sándor. Bemutatkozások után először Vass Béla fűtőházfőnök, a kör védnöke mutatott rá beszédében az idők komolyságára. Ezután az ügyvezetőség és igazgatóság képviseletében megjelent dr Pálfy János tanácsos kérte mind az egyesületet, mind az új tisztikart a fokozottabb munkára, a Haza érdekében. A tagok régi kívánságára a közgyűlés Szabó Károly országgyűlés képviselőt díszelnökké választotta meg. A mozdonyvezetők köre folyó évben mozgalmas életnek néz elébe. Tavasszal tartják meg többek között a zászlószentelési ünnepséget is.

Zsidó legyvere a pénz! Ne adj legyvert a kezébe!

— **Rendkivüli közgyülés.** A Vasutas Sport Egyesület folyó hó 21-én a vasutas Körben rendkivüli közgyülést tart, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghivja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az alapszabálymódositás a vallás és közoktatásügyi miniszter 242000/1942. sz. rendelete alapján. 5. Záróbeszéd.

— **Szappanigénylők figyelmébe.** Közhirré teszi a közellátási hivatal, hogy minden egyes vásárló (családfő), aki megfelelő szappankészlettel nem rendelkezik, március hó 15-ig annál a kereskedőnél, akinél vásárolni szokott, szappanigénybejelentőlapot köteles kitölteni. Igénybejelentési-lapok a kereskedőknél díjmentesen beszerezhetők. Figyelmezteti a közellátási hivatal minden egyes vásárlót, hogy aki a bejelentést folyó hó 15-ig kereskedőjénél nem teszi meg, a szappanvásárlásra jogosultak közé nem lesz felvéve.

Támogasd tajtádat! — Zsidó üzletben ne vásárolj!!

— **Tűz Gércén.** Március 7-én Cseledi Sándor gazdálkodónál tűzütött, amelynek során a szinlőgeit s a benne lévő gazdasági szerszámok nagy része is elégett. A szinnek az egyik oldala kettőzött zuppal és kukoricaszárral volt bekeritve a ennek meggyulladása okozta a tüzet, Cseledi Sándornak egyik karja és fél arca is égett.

— **Évi rendes közgyülés.** A jánosházi Levente Egyesület Labdarugó Szakosztálya folyó hó 21-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor tartja meg évi rendes közgyülését a levente otthonban. Kéri a vezetőség az egyesület tagjait, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. Határozatképtelenség esetén — tekintet nélkül a megjelentek számára — a közgyülés folyó hó 28-án, ugyanazon időpontban és helyen lesz megtartva. Tárgy: 1. Elnöki megnyitó, 2. beszámolás az egyesület mult évi működéséről, 3. pénztári jelentés, 4. az évi költségvetés megtárgyalása, 5. a tagdijak öröklő megállapitása, 6. tisztujitás, 7. esetleges inditványok.

— **A jánosházi Atlétikai Klub** folyó hó 14-én, vasárnap, határozatképtelenség esetén 21-én délután fél 3 órai kezdettel tartja évi rendes közgyülését klubhelyiségében (Ritter vendéglő külön terme), amelyre az egyesület tagjait ezúton is meghivja a vezetőség.

— **Egyházfelügyelői beiktatás.** Gércén március 7-én iktatta be az evangélikus egyház felügyelői tisztébe dr László Lajost, a sárvári járás népszerű főszolgabiróját, valamint másodfelügyelői tisztbe Szabó Kálmánt. Az ünnepi beiktatás után a szokásos nagyszabású diszebéd az uj felügyelő egyenes kivánságára a mai helyzetre való tekintettel elmaradt, ami újabb szép bizonyitéka dr László Lajos magas erkölcsi és szociális magatartásának. Az egyházi szertartást Molitórisz János celldömölki esperes-lelkész végezte. Dr László Lajos felügyelő hangoztatta beszédében, hogy a nagy felelősséggel járó tisztet azért fogadta el, hogy szolgálja a gércei evangélikus egyház s azon keresztül az egész gércei magyarság ügyét, a lelkek megbékélését nemcsak látszat szerint, hanem az élet minden vonalán. Az építés és az igazság embere volt mindig, s ebben a tisztében is az marad.

— **Téli gazdasági tanfolyam záróvizsgája Köcskön.** Az elmult vasárnap tartották meg Köcskön a téli gazdasági tanfolyam záróvizsgáját nagy érdeklődés mellett. A tanfolyam vezetője Laca Vilmos gazdasági felügyelő volt, a kormány részéről Elekes Imre gazdasági főfelügyelő. Résztvettek a vármegyei gazdasági felügyelőség vezetője Novák Zoltán gazdasági felügyelő, Horváth István országgülési képviselő a Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Kerekes József a Felsődunántuli Szarvasmarhatenyésztő Egyesület vezetője, dr Hethésy Jenő főszolgabiró, Mandeville Gyula járási állatorvos és Hajós István a celldömölki gazd. isk. igazgatója.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazoknak, akik feleje thetetlen hitvesem, drága jó édesanyánk

Rácz Béláné

szül. **Wrábely Mária**

elhunyta alkalmából mélységes bánatunkban igaz részvéttel felkerestek, ravatalára koszorút helyeztek, különösen a kemenesmagasi hiveknek, Jézus Szt Szive Társulatának az elhunythoz való mélységes ragaszkodásáért, testületileg való részvételéért ezúton mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család

Indulásra várnak a német bombázógépek.

NEMZETI MOZGÓ

Előadások kezdete: [illegible]

Március 13, szombat, 14, vasárnap é 15, hétfő. Rendes helyárakkal. A magyar nótakirály dallal, szerelemmel tele filmje.

Fráter Lóránd

Főszereplők: Páger Antal, Goll Bea Szilassy László, Tóth Anna, Mály Gerő stb. Gyönyörű nóták. Romantika.

Március 17, szerda. Mérsékelt helyárak. A kirchfeldi pap testvérfilmje

· A fehér nővér

Főszerepben: Herthy Thiele, Theodor Loos, Erna Morena, stb. (Csak 1 napig!

Március 18, csütörtök. Mérsékelt helyárak. A velencei filmverseny első díját nyert filmcsoda — Puccini halhatatlan zenéje

Pillangókisasszony szerelme

Cimszerepben: Maria Cebotari. (Csak 1 napig!) Ufa világhiradó.

Meghivó.

A Celldömölki Hitelszövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja 1943. évi március hó 14-én délelőtt 11 órakor, határozatképtelenség esetén 1943. évi március hó 25-én délelőtt 11 órakor a szövetkezet helyiségében

rendes közgyülést

tart, melyre a tagokat az alapszabályok 37. §-a értelmében meghivjuk.

Tárgysorozat:

1. A mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. A zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. A mérleg megállapitása.
4. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság három tagjának választása.
6. A felügyelőbizottság három tagjának választása.
7. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelenléti és napidijának megállapitása.
8. Esetleges inditványok.

1942 január hó 1-én tagok száma 1302, az üzletrészeinek száma pedig 2968 volt. Az év folyamán belépett 99 tag 328 üzletrésszel, kilépett 19 tag 62 üzletrésszel, tehát maradt az 1942. év végén 1382 tag 3234 üzletrészszel.

1943 január hó 1-től a közgyülést megelőző február hó végéig belépett 14 tag 41 darab üzletrészszel, kilépett 2 tag 15 darab üzletrészszel, marad 1394 tag 3260 üzletrészszel.

A felügyelőbizottság által megvizsgált 1942. évi mérleget a szövetkezet helyiségében kifüggesztettük és azt bárki megtekintheti.

Celldömölk, 1943 március hó 1.

Az igazgatóság

Támogasd filléreiddel a hadbavonultak hozzátartozói segélyezését szolgáló irodalmi estet március 15-én 7 órakor.

— **Helyreigazitás.** A hadbavonultak hozzátartozóinak javára rendezett gyüjtés alsóági eredményét előző számunkban tévesen közöltük, miután az nem 230.20 P, hanem 2202.20 P volt.

SPORT

Beszélgessünk...

— Jó napot kivánok! — így köszönt rám valaki a minap.

— Jó napot! — köszöntem vissza. — Ejnye! Ejnye! De meghizott a hosszú téli pihenés alatt kedves CVSE barátom. Jó, hogy találkozunk. Most legalább egy kicsit beszélgethetünk...

— Ugyan miről? — No de, ne legyen ilyen szerény, kedves CVSE. Hát onnan. Pontosabban a labdarugó szakosztályról... A vezetőségről... A játékosokról...

— De sletek ám. Edzésre megyok.

— Az sem baj. Én ráérek. Szívesen elkisérem. És közben: Kérdezgetek... Hányadik is lett az őszi fordulóban a csapat? — ...Hm hát... hatodik — No és, hogy vannak megelégedve ezzel a helyzet? — Hát... hát... no! Igaz, hogy akár a harmadik helyen is lehetne a csapat, mert a tudás, az anyag nem hiányzik. Csak... csak... — Nos, kedves CVSE, hát mi a baj? — Khm... Hm... Izé... Baj... Baj... — Ugyan már! Ne dadogjon kedves CVSE. Ha nem tud, nem akar, vagy nem mer válaszolni, hát majd felelek én erre a kérdésre:

— A szellem nem megfelelő. A szellem, ami a vezetőség és a játékosok körében és a kettő között uralkodik. Az első nem sokat törődik a csapattal. Ha győs ünnepli, ha kikapnak, akkor tajtékozó dühöngésekkel szidja. S a játékosok érezve ezt, hanyagolják a komoly munkát. Nem járnak edzésekre. Három-négy ember lézeng a pályán az edzési délutánokon. Hogy akarnak így mérkőzéseket nyerni!? Labdarugó csillagok nem születnek vezényszóra. *Komoly, nehéz munka árán lehet csak tudást* és ami a legfontosabb: kitartást, irambirást *szerezni.*

És a fegyelem is hiányzik! Az edző, a vezető beszélhet. A játékos „oda se pipál" rug mint egy ló, agyon fujja magát; rándulásokat, inhúzódásokat szerez és: „beteget jelent". Ahelyett, hogy elvégezné lelkiismeretesen az előirt kondicióträninget, ami nevell a tüdőt, rugalmassá teszi az izmokat; acélozza a kitartást, a küzdenitudást.

— ...Már búcsúzik kedves CVSE?! —

— A viszontlátásra az első és az azt követő győzelmes mérkőzések után. És ne haragudjon, hogy brutalitásig őszinte voltam. De e pár szó nagyon nyomta már a begyemet, meg kellett mondanom.

És most kellett beszélnem; a kezdet kezdetén. Nem szeretem az eső utáni köpönyeget.

Március 21-én indulnak az uj mérkőzések felé. Ezeknek kimenetelét még sűrű homály takarja. Lehet győzelemsorozat, de lehet a vereségek láncolata is.

De: ha e pár sor jóindulatai irt tanácsot megfogadja kedves CVSE: megújítja az egyesületi szellemét és megerősíti fegyelmét; akkor csatárai zsákjaikból sok gólt fognak kirázni; míg védelme hálóját nagyon kevés fogja áttörni...

— Volt szerencsém! Köszönöm! Igérem, hogy így lesz! — Részemről van szerencse! Isten megáldja kedves CVSE!

(Sport Manó)